Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. Marcrel Popescu)
Dosarul nr. 2rc-137/24
2-24010411-02-2rc-18042024

D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Panov Ana
Judecătorii Anton Marina
Olga Cojocaru

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către SRL „Doorify Tech", reprezentată de avocatul Andrei Baș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Doorify Tech" către „Fly One" SRL privind încasarea compensațiilor aeriene și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 18 ianuarie 2024, SRL „Doorify Tech" prin intermediul avocatului Andrei Baș, a înaintat în instanță o cerere de chemare în judecată către „Fly One" SRL privind încasarea compensațiilor aeriene și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, din motiv că la depunerea cererii de către avocatul Andrei Baș, reprezentantul reclamantei, nu au fost respectate prevederile art. 167 alin. (1) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, cu stabilirea unui termen avocatului Andrei Baș, care a depus cererea de chemare în judecată, de 7 zile din momentul primirii copiei încheierii pentru prezentarea copiilor înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată certificate în modul stabilit de lege, pentru instanța de judecată și pentru fiecare parte în proces, precum și despre necesitatea prezentării fișierului electronic al contractului de cesiune, care să conțină semnăturile părților contractante.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Doorify Tech" către „Fly One" SRL privind încasarea compensațiilor aeriene și a cheltuielilor de judecată. Se remite SRL „Doorify Tech", prin intermediul avocatului Andrei Baș, încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate. Se explică SRL „Doorify Tech", prin intermediul avocatului Andrei Baș, că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acţiune, împotriva aceluiași pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Nefiind de acord, la data de 25 martie 2024, SRL „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024.

În motivarea recursului, a invocat că, încheierea este neîntemeiată, și pasibil de a fi casată din motivul aplicării / interpretării eronate a normelor de drept procedurale, or concluziile de fapt ale instanței de judecată indicate în act sunt contrare prevederilor legislative.

Relevă că cedentul la semnarea contractului de cesiune de creanță, și-a dat deja acordul și consimțământul la încheierea raportului juridic prin utilizarea mijloacelor electronice. Or, această situație de fapt confirm că cedentul a acceptat în mod explicit utilizarea mijloacelor electronice în încheierea contractului, iar consimțământul său este evident în momentul semnării. Așadar, semnarea și acceptarea utilizării mijloacelor electronice în cadrul încheierii contractului, constituie o dovadă clară a consimțământului persoanei cu privire la modalitatea de comunicare și transmitere a documentelor în viitor. Aceasta oferă o bază solidă pentru a considera consimțământul ca fiind valid și eficace conform prevederilor legale. De asemenea, în cazul în care cedentul și-a exprimat deja acordul și consimțământul la încheierea contractului prin utilizarea mijloacelor electronice, norma juridică prevăzută la art. 319 alin. (2) CC al RM, constituie un argument important pentru consolidarea validității și eficacității consimțământului exprimat de către acea persoană în cadrul relațiilor contractuale.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, la faza de primire în procedură a cererii de chemare în judecată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Așadar, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură. Colegiul reține că, potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei încheierea contestată a fost recepționată de reprezentantul recurentului SRL „Doorify Tech”, avocatul Andrei Baș, la data de 15 martie 2024. Prin urmare recursul declarat la data de 25 martie 2024 este în termen.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Apreciind argumentele recursului, analizând actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe privind restituirea cererii de chemare în judecată și remiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, din motivele expuse în continuare.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu art.171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 18 ianuarie 2024, SRL „Doorify Tech" prin intermediul avocatului Andrei Baș, a înaintat în instanță o cerere de chemare în judecată către „Fly One" SRL privind încasarea compensațiilor aeriene și a cheltuielilor de judecată.

Verificând respectarea condițiilor de formă și conținut a cererii de chemare în judecată și constatând că reclamantul nu a certificat înscrisurile anexate la cerere, instanța de fond, prin încheierea din 26 ianuarie 2024, nu a dat curs cererii de chemare în judecată, acordând reclamantului termen pentru prezentarea copiilor înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată certificate în modul stabilit de lege, pentru instanța de judecată și pentru fiecare parte în proces, precum și despre necesitatea prezentării fișierului electronic al contractului de cesiune, care să conțină semnăturile părților contractante.

Ulterior, considerînd că reprezentantul reclamantului SRL „Doorify Tech", avocatul Andrei Baș nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 26 ianuarie 2024 și nu a înlăturat neajunsurile, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, cererea de chemare în judecată a fost restituită, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La caz, se reține că prima instanță, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată, a concluzionat că reclamantul în termenul stabilit de judecător nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea emisă în temeiul art. 171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume că înscrisurile anexate, fișierele electronice nu conțin semnături electronice avansate sau calificate.

În motivarea soluției, instanța de fond a reținut neîndeplinirea tuturor cerințelor enumerate în încheierea din 26 ianuarie 2024, și anume neprezentarea prezentării fișierului electronic al contractului de cesiune, care să conțină semnăturile părților contractante.

Analizând argumentele expuse în încheierea contestată, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul conchide că soluția primei instanțe este una eronată, rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a prevederilor normative.

Colegiul judiciar relevă că, pentru intentarea acțiunii civile, urmează a fi verificat faptul corespunderii cererii de chemare în judecată condițiilor de formă și conținut, stabilite la art. 166 și 167 CPC.

În acest sens, se reține că, norma de la art. 167 din Codul de procedură civilă stabilește actele care se anexează la cererea de chemare în judecată.

Astfel, potrivit art. 167 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în

judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru;

c) documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părţilor;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate.

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

Colegiul a stabilit că, la data de 29 ianuarie 2024, reprezentantul SRL „Doorify Tech”, avocatul Andrei Baș, întru îndeplinirea indicațiilor instanței din încheierea din 26 ianuarie 2024, a prezentat copiile certificate de pe înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată, inclusiv fișierul electronic al contractului de cesiune.

În această ordine de idei, Colegiul notează că, instanța de fond neîntemeiat a dispus restituirea acțiunii. Or, la etapa de primire în procedură a cererii de chemare în judecată, instanța verifică corespunderea cererii de chemare în judecată condițiilor de formă și conținut, stabilite la art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă, dar nu soluționează temeinicia acesteia, nu se dă apreciere probelor și înscrisurilor anexate.

Așadar, Colegiul judiciar conchide că prin aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, manifestată prin restituirea cererii de chemare în judecată, instanța de judecată a emis o soluție prematură, rezultată din interpretarea eronată a prevederilor legale raportului juridic supus judecării. Or, în speță, instanța de judecată a dat dovadă de un formalism excesiv în raport cu corespunderea cererii de chemare în judecată condițiilor art. 166-167 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, instanța de recurs învederează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat faptul că, în fiecare caz, urmează să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor şi o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (cauza *Hasan Tunç și alții împotriva Turciei*, pct. 32-33).

În consecință, Colegiul consideră că, recursul este întemeiat, iar încheierea primei instanțe prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, fiind emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural şi în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Circumstanțele relatate impun casarea încheierii primei instanțe. Or, dreptul reclamantului de acces la justiție a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, iar remedierea încălcării este posibilă doar prin casarea încheierii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul subliniază că, art. 6 § I din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanţă cu orice contestaţie referitoare la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

Pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.

Dreptul de acces la justiţie impune obligaţii în sarcina legiuitorului şi executivului. Statul este ţinut sa acorde oricărei persoane toate facilităţile rezonabile de drept și de fapt, pentru a accede la instanţa, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces.

În Constituţie, accesul liber la justiţie este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiţiei pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime, garantându-se că, exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

Așadar, instanţa de recurs reiterează că admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei în instanță de fond la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

Reieșind din circumstanțele expuse supra, și având în vedere că, încheierea contestată, este în contradicție cu prevederile legale și îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituție, Colegiul concluzionează despre necesitatea admiterii cererii de recurs depusă de SRL „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de SRL „Doorify Tech”, reprezentată de avocatul Andrei Baș.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 martie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Doorify Tech” către „Fly One” SRL privind încasarea compensațiilor aeriene și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Panov Ana

Judecătorii Anton Marina

Cojocaru Olga